

DECIZIE

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca – Doneva
Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Anatolie Țurcan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de
Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Comitetului Executiv al
Găgăuziei, terț Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia, cu
privire la contestarea în parte a actului administrativ,

împotriva deciziei din 21 decembrie 2020 a Curții de Apel Comrat și a hotărârii din
24 iunie 2020 a Judecătoriei Comrat,

c o n s t a t ă :

La 18 mai 2020, Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus cerere de
chemare în judecată împotriva Comitetului Executiv al Găgăuziei, terț Direcția Generală
de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia cu privire la anularea parțială a
actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a comunicat că, potrivit pct.
1 al hotărârii nr. 167 din 15 august 2017 a Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia au fost
aprobatе tarife pentru participanții la privatizare și anume: - taxa de organizare a
licitațiilor și transmiterea în arendă a proprietății publice persoanelor juridice - 1200 lei,
persoanelor fizice-600 lei, taxa pentru examinarea și perfectarea contractelor de vânzare-
cumpărare, predare-recepționare a apartamentelor (caselor) în proprietatea privată-100
lei; - taxa pentru eliberarea permisunii la procurarea terenurilor pentru persoane juridice -
100 lei, persoane fizice -75 lei, - taxa pentru eliberarea certificatelor despre participanții la
privatizare -25 lei.

Reclamantul a menționat că tarifele stabilite în pct. 1 al hotărârii nr. 167 din 15
august 2017 a Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia în partea aprobării tarifelor pentru
participanții la privatizare contravin capitolelor 1- 3 al titlului 7 al Codului Fiscal ,, Taxele

locale”, întrucât prin legislația în vigoare nu este prevăzută stabilirea altora, decât cele indicate în art. 289 Cod fiscal.

La fel, reclamantul a specificat că tipurile taxelor locale sunt expres prevăzute în art. 6 Cod fiscal, iar cele menționate în decizia nr. 167 din 15 august 2017 a Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia nu intră în componența taxelor locale. Astfel, reclamantul a concluzionat că administrația publică locală nu este în drept să efectueze activitate de antreprenariat.

În drept, reclamantul și-a motivat cererea pe prevederile art.68 alin.(4) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, art. 7, 16-17, 19, 25 lit. b), art. 36 lit. a) din Legea nr. 793 din 10.02.2000 al contenciosului administrativ.

Reclamantul a solicitat anularea punctului 1 al hotărârii nr. 167 din 15 august 2017 a Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia în partea aprobării tarifelor pentru participanții la privatizare: taxa pentru examinarea și perfectarea contractelor de vânzare – cumpărare, predare –recepționare a apartamentelor(caselor)în proprietatea privată – 100 lei; taxa pentru eliberarea permisiunii la procurarea terenurilor pentru persoane juridice -100 lei, persoane fizice -75 lei, taxa pentru eliberarea certificatelor despre participanții la privatizare -25 lei.

Prin hotărârea din 24 iunie 2020 a Judecătorei Comrat, sediul Central, s-a respins acțiunea înaintată de Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, ca neîntemeiată.

La 29 iunie 2020, Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, cu respectarea termenului prevăzut în articolul 232 din Codul administrativ, a declarat apel asupra hotărârii din 24 iunie 2020 a Judecătorei Comrat, solicitând anularea hotărârii supra ca nefondată și emiterea unei decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

Prin decizia din 21 decembrie 2021, Curtea de Apel Comrat a respins apelul declarat de Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, cu menținerea hotărârii din 24 iunie 2020 a Judecătorei Comrat, sediul Central.

Curtea de Apel Comrat a conchis că instanța de fond a soluționat just cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, hotărârea emisă fiind legală și întemeiată.

La 11 februarie 2021, Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a declarat recurs împotriva hotărârii din 24 iunie 2020 a Judecătorei Comrat și a deciziei din 21 decembrie 2020 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea actelor judecătorești contestate, cu admiterea cererii de recurs înaintată de Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu actele judecătorești contestate, considerându-le neîntemeiate, fiind pasibile de casare.

A obiectat că instanțele ierarhic inferioare neîntemeiat au respins acțiunea înaintată de Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, din motiv că acesta nu poate revendica încălcarea prin activitatea administrativă a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ.

Or, dreptul Oficiului teritorial Comrat al Cancelariei de Stat de a sesiza instanța de contencios administrativ este expres prevăzut de Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, Hotărârea Guvernului nr. 657 din 6 noiembrie 2009

cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și Hotărârea Guvernului cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat nr. 845 din 18 decembrie 2009.

Prin urmare, a opinat că în virtutea atribuțiilor prevăzute de lege, oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat sunt subiecți de sesizare a instanței de judecată în procedura contenciosului administrativ în privința aspectului legalității deciziilor emise de Comitetul Executiv al Găgăuziei.

Verificând dacă recurentul a respectat termenul de contestare, instanța de recurs reține că în conformitate cu articolul 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat dispozitivul deciziei contestate la 21 decembrie 2020, însă date despre notificarea acestuia lipsește. Din materialele dosarului rezultă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată recurentului la 28 ianuarie 2021 (f.d. 203). Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus recurs motivat, în termen, la 11 februarie 2021.

Până la examinarea recursului, intimatul Comitetul Executiv al Găgăuziei și terțul Direcția Generală de Dezvoltare Economică a UTA Găgăuzia nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au depus referințe asupra recursului.

Prin încheierea din 02 iunie 2021, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a numit recursul depus de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat pentru examinare în complet de 5 judecători.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, Colegiul nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului Oficiului Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând și analizând argumentele invocate în cererea de recurs, studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu trimiterea spre rejudecare în fond în Curtea de Apel Comrat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege la examinarea recursului, nu poate adopta o soluție recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Totodată, în corespundere cu art. 22 alin. (1) coroborat cu art. 219 alin. (1) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Iar, potrivit art. 194 alin. (1) și (2) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

La rândul său, aplicabile litigiului sunt și prevederile art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) Cod administrativ, conform cărora pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La acest capitol, Completul reține și prevederile art. 219 alin. (1)–(3) Cod administrativ, potrivit cărora instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

După cum rezultă din actele cauzei, prin pct. 1 al hotărârii nr. 167 din 15 august 2017 a Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia au fost aprobate tarife pentru participanții la privatizare și anume taxa pentru examinarea și perfectarea contractelor de vânzare-cumpărare, predare-recepționare a apartamentelor(caselor)în proprietatea privată – 100 lei;- taxa pentru eliberarea permisunii la procurarea terenurilor pentru persoane juridice - 100 lei, persoane fizice -75 lei,- taxa pentru eliberarea certificatelor despre participanții la privatizare -25 lei.

În opinia recurentului, tarifele stabilite în pct. 1 al hotărârii nr. 167 din 15 august 2017 a Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia în partea aprobării tarifelor pentru participanții la privatizare contravin capitolelor 1-3 al titlului 7 Codul Fiscal „ Taxele locale”, întrucât prin legislația în vigoare nu este prevăzută stabilirea altora, decât cele indicate în art. 289 Cod fiscal

Prin urmare, în conformitate cu art. 64, 68 din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, efectuând controlul asupra legalității actelor administrative emise de către autoritățile administrației publice locale, a constatat ilegalitatea deciziei nr. 167 din 15 august 2017 a Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia în partea contestată.

De asemenea, s-a constatat, că Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a expediat în adresa Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia notificarea cu nr. 1304OT5-101

din 20 martie 2018, prin care a solicitat anularea deciziei menționate, însă răspuns nu a primit.

La 18 mai 2018, Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat s-a adresat în instanța de judecată, solicitând anularea parțială a hotărârii nr. 16/7 din 15 august 2017 a Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia „Cu privire la aprobarea tarifelor”.

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prima instanță având ca obiect contestarea actului administrativ, s-a pronunțat în defavoarea temeiniciei acțiunii, pe care a respins-o ca fiind neîntemeiată.

Judecând apelul depus de Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, Curtea de Apel Comrat prin decizia din 21 decembrie 2020 a conchis asupra netemeinicii acestuia, motiv pentru care a menținut hotărârea primei instanțe.

În susținerea poziției date, instanțele de judecată ierarhic inferioare, cu referire la prevederile art. 224 alin. (1) lit. a), f) din Codul administrativ, au reținut că deși actul administrativ în partea contestată este ilegal, prin acesta nu este vătămat dreptul Oficiului teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, considerând că acțiunea este neîntemeiată, or în baza unei acțiuni în contestare se anulează în tot sau în parte actul administrativ individual dacă este ilegal și prin acesta reclamantul este vătămat în drepturile sale.

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 21 decembrie 2020 a Curții de Apel Comrat și al hotărârii din 24 iunie 2020 a Judecătoriei Comrat, instanța de recurs constată că instanțele inferioare au cercetat superficial starea de fapt a speței, iar drept consecință au aplicat eronat normele de drept material și procedural pertinente litigiului.

Instanța de recurs reține că, conform art. 7 Cod administrativ, autoritatea publică se consideră orice structură organizatorică sau organ insituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

Potrivit art. 189 alin. (3) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, precum și în scopul revendicării drepturilor ce reies dintr-un contract administrativ, acțiunea în contencios administrativ poate fi înaintată și de autoritatea publică.

Pct. 7 lit. p) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 657 din 6 noiembrie 2009, stipulează că în scopul realizării de către Guvern a prerogativelor sale constituționale privind realizarea politicii interne și externe a statului și exercitarea conducerii generale a administrației publice, Cancelaria de Stat are atribuția de a asigura exercitarea de către Guvern a prerogativelor legale în relațiile acestuia cu autoritățile administrației publice locale, inclusiv organizarea controlului administrativ al activității autorităților respective, exercitat direct sau prin intermediul oficiilor sale teritoriale.

Conform pct. 8 lit. g) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, în teritoriul în care își desfășoară activitatea, Oficiul este abilitat cu următoarele atribuții de control obligatoriu, sub aspectul legalității al actelor normative emise de către pretor, primar, președintele raionului, Guvernatorul și Comitetul executiv al unității teritoriale autonome Găgăuzia.

În corespundere cu pct. 9 subpct. 2) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, în scopul exercitării atribuțiilor ce-i revin, Oficiul este abilitat, în ceea ce privește controlul legalității actelor emise de autoritățile administrației publice locale: a) să notifice, în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administrației publice locale este ilegal, invocând motive legal întemeiate, autorității locale această ilegalitate și solicitând modificarea sau abrogarea lui totală sau parțială; b) să sesizeze, dacă autoritatea emitentă a actului considerat ilegal nu l-a modificat sau nu l-a abrogat în termen de 30 de zile sau nu a reexaminat actul contestat, instanța de contencios administrativ – în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau retrage acest act, iar în cazul în care autoritatea locală emitentă nu a luat nici o atitudine – în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau abrogare a actului în cauză.

Reieșind din corelația normelor legale precitate, Colegiul constată că instanța de apel neîntemeiat a conchis netemeinca acțiunii înaintate de Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat în partea solicitării anulării pct. 1 al hotărârii nr. 167 din 15 august 2017 a Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia în partea aprobării tarifelor pentru participanții la privatizare, din motiv că acesta nu este împuternicit de legislație de a înainta în instanța de contencios administrativ prezenta acțiune, nefiind demonstrat existența faptului încălcării sau contestării unui drept sau interes legitim a Oficiului teritorial Comrat al Cancelariei de Stat prin emiterea actului administrativ normativ contestat.

Or, în virtutea atribuțiilor prevăzute de lege, oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat sunt subiecți de sesizare a instanței de judecată în procedura contenciosului administrativ în privința aspectului legalității deciziilor autorităților administrației publice locale. Atribuțiile de control obligatoriu, sub aspectul legalității actelor normative a Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia, rezultă din Hotărârea Guvernului nr. 657 din 06 noiembrie 2009 10 privind aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat.

Colegiul învederează că Hotărârea Guvernului nr. 657 din 06 noiembrie 2009 și Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009 sunt norme legislative speciale, ce reglementează activitatea administrativă a unui domeniu specific de activitate, iar drept consecință sunt norme derogatorii de la prevederile Codului administrativ.

Astfel, deși, prin adoptarea Codului administrativ, legiuitorul a modificat condițiile și procedura de adresare în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ, acestea nu are aplicabilitatea în cazul acțiunilor depuse de către oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat în temeiul pct. 9 subpct. 2) lit. b) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009.

Prin prisma art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, în condițiile speței, normele legislative prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 657 din 06 noiembrie 2009 privind

aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat au forță de norme legislative speciale derogatorii de la regula generală, prevăzută în Codul administrativ.

În această ordine de idei, Colegiul notează că instanța de apel trebuia să verifice legalitatea actului administrativ contestat de Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat și să emită o hotărâre judecătorească, prin care să efectueze controlul judecătoresc al pct. 1 al hotărârii nr. 167 din 15 august 2017 a Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia în partea aprobării tarifelor pentru participanții la privatizare.

Cu privire la natura actului administrativ contestat, instanța de recurs notează că potrivit art. 111 alin. (1) și (3) din Constituția Republicii Moldova, Găgăuzia este o unitate teritorială autonomă cu un statut special care, fiind o formă de autodeterminare a găgăuzilor, este parte integrantă și inalienabilă a Republicii Moldova și soluționează de sine stătător, în limitele competenței sale, potrivit prevederilor Constituției Republicii Moldova, în interesul întregii populații, problemele cu caracter politic, economic și cultural.

În unitatea teritorială autonomă Găgăuzia activează organe reprezentative și executive potrivit legii.

Cu scopul de a încadra activitatea acestora, la data de 23 decembrie 1994 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea cu privire la statutul juridic al Găgăuziei.

Conform art. 16 alin. (1) din Legea privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz Yeri) nr. 344 din 23 decembrie 1994, organul executiv permanent al Găgăuziei este Comitetul executiv care este format de către Adunarea Populară la prima sesiune pentru durata mandatului.

Deopotrivă, art. 72 alin (1) din Regulamentul Găgăuziei (Gagauz Yeri), adoptat prin Legea locală a UTA Găgăuzia nr. 28-XXXI/I din 05 iunie 1998, prevede că organul executiv permanent al Găgăuziei este Comitetul Executiv (Bakannik Komiteti) care este format de către Adunarea Populară a Găgăuziei.

Potrivit art. 78 alin. (1) din Regulamentul Găgăuziei (Gagauz Yeri), Comitetul Executiv al Găgăuziei emite hotărâri și dispoziții executorii pe teritoriul Găgăuziei și asigură executarea lor.

În corespundere cu art. 17 alin. (1) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017, (1) autoritățile unităților teritoriale autonome cu statut juridic special, în limitele competenței stabilite de Constituția Republicii Moldova, de Legea cu privire la Guvern nr. 136/2017, de Legea privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri) nr. 344/1994, de Legea cu privire la prevederile de bază ale statutului juridic special al localităților din stânga Nistrului (Transnistria) nr. 173/2005, precum și de alte acte normative, adoptă legi locale și alte acte normative care se aplică doar în raza teritoriului administrat de către acestea.

Art. 17 alin. (1) pct. c) din Legea privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri) nr. 344 din 23 decembrie 1994 prevede că Comitetul executiv al Găgăuziei asigură reglementarea, în condițiile legii, a raporturilor de proprietate pe întreg teritoriul,

administrarea economiei, construcției social-culturale, *sistemului financiar-bugetar local*, asistenței sociale, retribuirii muncii, *sistemului fiscal local*, protecției mediului înconjurător și folosirii raționale a resurselor naturale

În conformitate cu art. 77 pct. 3 din Regulamentul Găgăuziei (Gagauz Yeri), Comitetul Executiv al Găgăuziei asigură reglementarea, în condițiile legii, a raporturilor de proprietate pe întreg teritoriul Găgăuziei, administrarea economiei, construcției social-culturale, sistemului financiar-bugetar local, asistenței sociale, retribuirii muncii, *sistemului fiscal local*, protecției mediului și folosirii raționale a resurselor naturale.

Curtea deduce din coroborarea art. 78 alin. (1) din Regulamentul Găgăuziei (Gagauz Yeri) și art. 6 lit. g) din Legea cu privire la actele normative că hotărârile, adoptate în domeniile exhaustiv determinate au calitate de acte normative, în rând cu Constituția Republicii Moldova, legile și hotărârile Guvernului, cât și alte acte normative prevăzute la lit. e)-f) și lit. h).

La caz, Curtea constată că de fapt Comitetul Executiv a adoptat un act cu titlu de „hotărîre” în cadrul competenței sale atribuite în art. 17 alin. (1) pct. c) din Legea cu privire la statutul juridic al Găgăuziei, or în aceste circumstanțe actul emis are calitate de act normativ și nu de act administrativ individual.

Curtea mai notează că în raport cu UTA Găgăuzia, nu este relevantă aplicarea art. 2 din Legea cu privire la actele normative și anume deducția caracterului individual al actului emis din raționamentul a contrario că actul normativ este unul public, obligatoriu, general și impersonal.

De fapt, natura actului emis de Comitetul Executiv a UTA Găgăuzia reiese din calificarea sa în rând cu alte acte normative de către art. 6 din Legea cu privire la actele normative.

În susținerea poziției sale, Curtea remarcă că Guvernul Republicii Moldova adoptă la rândul său anumite acte normative sui generis privind modul de repartizare a mijloacelor de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, taxă pentru efectuarea procedurilor vamale. În aceste acte normative, subiectul actului este individual determinat, actul nu produce efecte erga omnes ci urmărește stabilizarea unei situații juridice precise în favoarea unui număr restrâns de subiecte de drept, cu toate acestea nu este un act administrativ individual ci un act normativ, prin definiția Legii cu privire la actele normative.

Pornind de la aceste principii și statutul special al Găgăuziei ca o formă de autodeterminare, Curtea constată că același raționament este aplicat în coraport cu autoritatea executivă a UTA Găgăuzia. Cu alte cuvinte, dacă Guvernul Republicii Moldova adoptă acte normative, precum prevede art. 6 lit. d) din Legea cu privire la actele normative, atunci potrivit art. 6 lit. g) din aceeași Lege, Comitetul Executiv a UTA Găgăuzia adoptă la rândul său acte normative, indiferent de faptul că în fond actele normative nu produc efecte erga omnes și se referă la un număr restrâns și determinat de subiecți de drept.

Așadar, Colegiul deduce că, deși, în pct 2 al Hotărârii nr. 16/7 din 15 august 2017 este indicat că aceasta are aplicabilitate doar în privința subiecților ce participă la privatizare, acest act nu este cu caracter individual, ci unul cu caracter normativ

Ce ține de instanța de judecată competentă de a examina prezentul litigiu, instanța de recurs menționează următoarele.

În speță, Curtea de Apel Comrat, cu încălcarea competenței jurisdicționale, a verificat, în ordine de apel, legalitatea actului administrativ cu caracter normativ contestat - pct. 1 al hotărârii nr. 167 din 15 august 2017 a Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia în partea aprobării tarifelor pentru participanții la privatizare. Deși, potrivit articolului 8 alin. (5) din Legea contenciosului administrativ, verificarea legalității actelor administrative emise sau adoptate de către autoritățile publice centrale ale Găgăuziei ține de competența Curții de Apel Comrat.

Relevant la acest segment, este și faptul că, odată cu intrarea în vigoare a Codului administrativ, competența verificării actelor cu caracter normativ prin articolul 192 a fost atribuită de asemenea Curților de Apel. Deci, Curtea de Apel Comrat urma să examineze litigiul ca instanță de fond.

Contrar celor invocate, Colegiul lărgit atestă că instanța inferioară a neglijat competența jurisdicțională stabilită la art. 191 alin. (2) din Codul administrativ și a considerat întemeiată hotărârea instanței de fond.

În consecință, toate aceste fapte circumscrise denotă că instanța de apel nu a cercetat în totalitate starea de fapt a speței, iar drept urmare prematur a tras concluzii temeinicia hotărârii Judecătoria Comrat că Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei nu este abilitat de a se adresa cu o acțiune în instanța de judecată, actul administrativ contestat este un act administrativ individual, precum și greșit a fost interpretată competența jurisdicțională.

Această ipoteză profilează incertitudinea concluziei date de instanța de apel, care rezultă din judecarea formală a cauzei, fapt ce constituie o violare a articolului 6 § 1 CEDO și a dreptului litiganților la un proces echitabil. Or, actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.

În circumstanțele constatate și expuse supra instanța de recurs este în dificultate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea hotărâri date de Curtea de Apel Comrat, de a verifica temeinicia și legalitatea acestei soluții.

Dat fiind faptul că instanța de apel a emis o decizie dictată de neelucidarea tuturor circumstanțelor pertinente speței, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată necesitatea admiterii recursului depus de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, casării integrale decizia din 21 decembrie 2020 a Curții de Apel Comrat și hotărârea din 24 iunie 2020 a Judecătoria Comrat și restituirii cauzei instanței de apel, trimitere spre rejudecare în fond în Curtea de Apel Comrat.

Conform art. 258 alin. (3) și art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat.

Se casează integral decizia din 21 decembrie 2020 a Curții de Apel Comrat și hotărârea din 24 iunie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Central în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Comitetului Executiv al Găgăuziei, terț Direcția Generală de Dezvoltare Economică a UTA Găgăuzia cu privire la contestarea în parte a actului administrativ, cu trimitere spre rejudecare în fond în Curtea de Apel Comrat.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca – Doneva

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Nina Vascan

Anatolei Țurcan

Nicolae Craiu